

REKOMMENDATIONER

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION

av den 4 april 2014

om minskning av förekomsten av kadmium i livsmedel

(Text av betydelse för EES)

(2014/193/EU)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 292, och

av följande skäl:

- (1) I kommissionens förordning (EG) nr 1881/2006 av den 19 december 2006 om fastställande av gränsvärden för vissa främmande ämnen i livsmedel ⁽¹⁾ fastställs gränsvärden för kadmium i en rad livsmedel.
- (2) Vetenskapliga panelen för främmande ämnen i livsmedelskedjan (nedan kallad *panelen*) vid Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa) antog den 30 januari 2009 ett yttrande om kadmium i livsmedel ⁽²⁾. I det yttrandet fastställde Efsa ett nytt tolerabelt veckointag på 2,5 µg/kg kroppsvikt. I ett uttalande om omprövningen av det tolerabla veckointaget för kadmium som hade fastställts av panelen 2009 ⁽³⁾ tog Efsa hänsyn till den riskbedömning som strax innan hade gjorts av WHO:s och FAO:s gemensamma expertkommitté för livsmedelstillsatser (JEFCA, *Joint FAO/WHO Expert Committee on Food Additives*) ⁽⁴⁾ och bekräftade det tolerabla veckointaget för kadmium på 2,5 µg/kg kroppsvikt.
- (3) I det vetenskapliga yttrandet konstaterade panelen att den genomsnittliga kadmiumexponeringen via kosten ligger nära eller något över det tolerabla veckointaget på 2,5 µg/kg kroppsvikt. Vissa delar av befolkningen kan ha ett veckointag som är ungefär dubbelt så stort som det tolerabla veckointaget. Panelen konstaterade också att exponeringen hos befolkningen i stort bör minskas, även om den exponeringsnivån sannolikt inte har skadliga effekter på njurfunktionen hos enskilda personer.
- (4) Enligt panelens vetenskapliga yttrande står spannmål och spannmålsprodukter, grönsaker, nötter, torkade baljväxter, stärkelsehaltiga rotgrönsaker eller potatis samt kött och köttprodukter för större delen av kadmiumexponeringen via kosten, främst eftersom de förtärs i stora mängder. De högsta kadmiumhalterna har uppmätts i alger, fisk, skaldjur, choklad och livsmedel för särskilda näringsändamål samt svamp, oljeväxtfrön och ätliga slaktbiprodukter.
- (5) Gränsvärden för kadmium fastställdes 2001 i ett stort antal livsmedel, bl.a. spannmål, grönsaker, kött, fisk, skaldjur, slaktbiprodukter och kosttillskott. Med beaktande av Efsas nya slutsatser har nya gränsvärden för barnmat och choklad- och kakaoprodukter övervägts, och de väntas bli antagna inom kort.
- (6) Till följd av panelens vetenskapliga yttranden om kadmium har kommissionen också undersökt möjligheterna att minska några av de befintliga gränsvärdena för kadmium i livsmedel som står för en stor del av exponeringen (t.ex. spannmål, grönsaker och potatis).
- (7) Enligt kommissionen är det knappast genomförbart att omedelbart sänka gränsvärdena. Kadmium förekommer inte i samma utsträckning i alla livsmedel, utan förekomsten varierar i hög grad beroende på t.ex. odlingsytans geografiska läge (varierande naturliga kadmiumhalter i jorden till följd av olika distribution i jordskorpan), upptaget av kadmium från jorden (olika stor överföring från jorden till växter beroende på jordens och andra jordkomponenters pH-värde), olika växtsorter med olika mönster för ackumulering av kadmium, men också antropogena faktorer såsom användningen inom jordbruket av avloppsslam, gödsel eller fosforgödselmedel och

⁽¹⁾ EUT L 364, 20.12.2006, s. 5.

⁽²⁾ *The EFSA Journal*, nr 980, s. 1–139, 2009.

⁽³⁾ *The EFSA Journal*, vol. 9(2011):2, artikelnr 1975.

⁽⁴⁾ *WHO Food Additives Series 64*, 73:e mötet i JEFCA (*Joint FAO/WHO Expert Committee on Food Additives*), Världshälsorganisationen, Genève, 2011.

andra faktorer. När det gäller förekomsten av kadmium i fosforgödselmedel, där arbete pågår, är kommissionen medveten om behovet av att vidta åtgärder i enlighet med den strategi för att begränsa riskerna beträffande ämnena kadmium och kadmiumoxid som antogs 2008 ⁽¹⁾.

- (8) Det finns redan metoder för att minska förekomsten av kadmium i livsmedel, men det dröjer innan de fullt ut har börjat användas av jordbrukare och livsmedelsföretag. I några fall måste de befintliga metoderna särskilt anpassas till grödorna och de geografiska områden där de ska användas, och jordbrukarna måste få bättre information och stimuleras att använda dem för att man ska uppnå minskade halter av kadmium i livsmedel på mellanlång och lång sikt. Därför bör medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att jordbrukarna får information om de begränsningsmetoder som redan finns och stimuleras att använda dem, och att de ska börja eller fortsätta att använda dessa metoder i syfte att minska kadmiumhalterna i livsmedel. Vid behov bör ytterligare forskning och undersökningar bedrivas för att fylla eventuella kunskapsluckor om begränsningsmetoder.
- (9) Effekterna av de vidtagna åtgärderna bör regelbundet övervakas och rapporteras till kommissionen. Ytterligare uppgifter om förekomsten av kadmium bör samlas in och regelbundet rapporteras till Efsa för att kommissionen ska kunna ompröva situationen senast den 31 december 2018 och därefter fatta beslut om lämpliga åtgärder.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

1. Medlemsstaterna bör se till att jordbrukare och livsmedelsföretag successivt inför de tillgängliga begränsningsåtgärderna för att minska kadmiumhalten i livsmedel, särskilt i spannmål, grönsaker och potatis. Bland annat bör de på ett effektivt sätt informera jordbrukare och livsmedelsföretag om kända begränsningsmetoder och främja användningen av dem.
2. I den mån det behövs mer kunskap för att välja lämpliga begränsningsåtgärder, t.ex. för en viss gröda eller i ett visst geografiskt område, bör medlemsstaterna se till att det bedrivs undersökningar och forskning för att fylla dessa kunskapsluckor.
3. Medlemsstaterna bör regelbundet övervaka tillämpningen av begränsningsåtgärderna genom att samla in uppgifter om kadmiumhalterna i livsmedel. Medlemsstaterna bör säkerställa
 1. att analysresultaten regelbundet överlämnas till Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet för sammanställning i en enda databas, och
 2. att en rapport om genomförandet av denna rekommendation lämnas till Europeiska kommissionen i december 2015, följt av en slutrapport senast i februari 2018. I dessa rapporter bör man särskilt uppmärksamma kadmiumhalter som ligger nära eller över gränsvärdena.
4. Provtagning och analys bör göras i enlighet med bestämmelserna i kommissionens förordning (EG) nr 333/2007 av den 28 mars 2007 om provtagnings- och analysmetoder för offentlig kontroll av halten av bly, kadmium, kvicksilver, organiskt tenn, 3-MCPD och polycykliska aromatiska kolväten i livsmedel ⁽²⁾.

Utfärdad i Bryssel den 4 april 2014.

På kommissionens vägnar

Tonio BORG

Ledamot av kommissionen

⁽¹⁾ Meddelande från kommissionen om resultatet av riskbedömningen och strategierna för att begränsa riskerna beträffande ämnena kadmium och kadmiumoxid (EUT C 149, 14.6.2008, s. 6).

⁽²⁾ EUT L 88, 29.3.2007, s. 29.